

De puzzel

Muziek	Jacco Hendrixks, Floor Esselman, Rob van den Berg
Dans	Maria Speth, Floor Esselman en Nicole Senden
Maatsoort	6/8 en 4/4
Voorspel	2 maten
Tussenspel	4 maten
Opstelling	vrij in de ruimte en bij elkaar in de puzzelvorm
Leeftijdsgroep	Suggestie 4 tot en met 10 jaar
Materialen	verschillende soorten puzzels; handtrom; pictogrammen van poses,

Toelichting

- Van de bovenste plank van de speelgoedkast valt de grote legpuzzel naar beneden en alle stukjes liggen nu door elkaar. Hoe komt het allemaal weer goed?
- Hoeveel soorten puzzels zijn er? Neem verschillende puzzels mee en bekijk en bespreek de vormen. Hoe passen ze in elkaar? En wat is het verschil tussen een inlegpuzzel en een opzetspuzzel
- Denk niet alleen aan de traditionele legpuzzel. Vooral voor de kleuters zijn er nog veel variaties. **Vloerpuzzel** (vaak grote handzame stukken, die gemakkelijk in elkaar passen). **Inlegpuzzels** die kunnen variëren in moeilijkheidsgraad wat betreft het inpassen, sommige stukjes zijn compact, andere hebben uitsteeksels of hebben een meer gecompliceerde vorm. **Opbouwpuzzels**, die variëren van twee tot zestien stukken. Of 3 verschillende puzzels die in één doos bij elkaar zitten... een grote puzzel van wel 1000 stukjes die aan het eind van de dans weer in elkaar past (start je dans bijvoorbeeld ook vanuit puzzelstand).
- Bij deze dansbeschrijving zijn voorbeelden van poses gevoegd die de leerlingen kunnen aannemen.
- Uiteraard pas je de puzzels en het bespreken ervan aan de leeftijdsgroep aan!
- De muziek van deze dans is onderverdeeld in 4 tracks, zodat de verschillende onderdelen van de dans apart behandeld kunnen worden.

Dansexploratie:

Vormbewustzijn, het maken van verschillende vormen komt in deze dans vooral aan de orde. Daarnaast ook het aspect van samenwerking. Onderstaande ideeën komen daaraan tegemoet:

- In het **eerste couplet** ligt het accent voornamelijk op het vinden van steunpunten op de grond. Als je bijvoorbeeld op handen, voeten en billen zit, dan heb je 5 steunpunten. Kun je er nog meer vinden? Of minder? Of hele andere?
- Puzzelstukjes hebben altijd een bepaalde vorm, soms met veel, soms met weinig uitsteeksels. Soms zijn die uitsteeksels rond, soms hoekig of puntig. Met behulp van een handtrom kun je hier steeds een nieuwe vorm aan geven, zittend, liggend en staand.
- Voor het **2^e couplet** kun je kaarten maken waarop de figuurtjes in poses afgebeeld staan; van elk figuurtje zijn er twee of meer dezelfde kaarten. De leerlingen krijgen allemaal een kaart en beginnen te dansen. Als de muziek stopt, maken ze de vorm die op het kaartje staat. Tegelijk kijken ze rond. Wie past bij wie (vooral geschikt vanaf 6 jaar)
- Maak twee of meerdere subgroepen en deel dan de kaarten zodanig uit dat bij elkaar passende figuurtjes niet in dezelfde groep zitten. De ene groep danst

terwijl de andere leerlingen toekijken of ze dezelfde vorm kunnen ontdekken. Daarna wordt er gewisseld. Ten slotte zoeken de partners elkaar op. Hebben ze het goed onthouden? Deze opdracht kan voor jonge leerlingen te moeilijk zijn.

- Voor jonge kleuters kun je ook met pictogrammen werken die je aan de muur hangt. Stopt de muziek, dan nemen ze de vorm van een van de tekeningen over.
- Sommige puzzels bestaan uit twee vormen die in elkaar passen of die op elkaar aansluiten. Laat de leerlingen in tweetallen hun eigen puzzel maken. Kunnen ze eerst de losse vormen laten zien en daarna hoe ze in elkaar passen? Kunnen ze dat ook in viertallen/zestallen, etc.? Zeker wanneer de groepjes groter worden, zal meer overleg nodig zijn over welke puzzelvormen er gemaakt worden. Vraag ook aandacht voor de individuele vorm van elk kind binnen het geheel van de puzzel!

Oefenmuziek: nr 13

Dansstructuur

Maat

Intro

vrij de leerlingen 'vallen' uit de puzzeldoos en zoeken een eigen plek in de ruimte

Tussenspel

1 – 2 de leerlingen zitten verspreid door de ruimte

A a1
1 - 7 de leerlingen zingen zittend, vrij in de ruimte, het lied

Overgang

1 de leerlingen gaan klaar zitten voor het eerste couplet,

B b
1 – 5 waarbij ze eerst met 5 steunpunten de vloer aantikken (handen, voeten, billen).
6 - 27 de leerlingen bewegen zich voort over de grond, beurtelings de vloer aantikkend met de verschillende steunpunten (mogen uiteraard ook andere steunpunten zijn!) Tijdens de stopmomenten in de muziek laten ze telkens zien hoeveel steunpunten ze hebben.

Tussenspel 2

1 – 4 de leerlingen gaan weer op een eigen plek in de ruimte zitten

A a2
1 – 7 herhaal a

Overgang

1 de leerlingen gaan klaar staan voor het tweede couplet

C

c

1 – 21 de leerlingen dansen door de zaal en tijdens de stopmomenten in de muziek maken zij een eigen vorm (een puzzelstukje). Of de leerlingen dansen in tweetallen en tijdens de stopmomenten tonen ze hoe hun verschillende vormen in elkaar passen

Tussenspel 3

1 - 4 de leerlingen gaan weer op een eigen plek in de ruimte zitten

A

a3

1 – 7 herhaal a1

Overgang

1 De leerlingen gaan klaar staan

D

d

1 – 21 de leerlingen maken samen hun puzzel(s), tijdens elk stopmoment in de muziek komt er bijvoorbeeld weer een deeltje bij

Tussenspel 4

1 - 4 de leerlingen blijven allemaal op hun eigen plek in de puzzel(s)

A

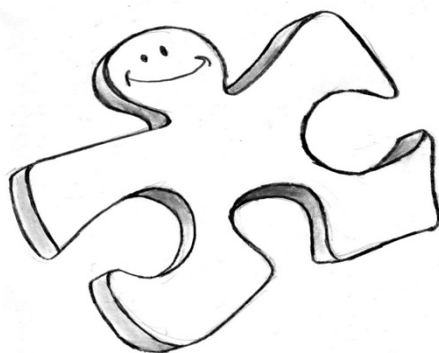
a4

1 – 17 de leerlingen zingen het slotlied (2x)

Liedtekst

Refr:
Alle stukjes door elkaar
een puzzel, dat zijn wij.
Ik ben hier en jij bent daar,
wie hoort er bij mij?

Slotrefrein:
Alle stukjes bij elkaar
een puzzel zij aan zij
Ik ben hier en jij bent daar,
jij hoort nu bij mij!

Voorspel: 2 maten Tussenspel: 4 maten

Tips:

- Je kunt ook verschillende tekeningen (eventueel door de leerlingen zelf gemaakt) in een aantal stukken knippen en die uitdelen. De leerlingen gaan op zoek naar passende stukjes en leggen samen de verschillende legpuzzels uit. Op die manier ontstaan er vanzelf groepjes die dan samen weer een puzzel in beweging kunnen maken.
- Maak er een kort presentatiemoment van. Laat de leerlingen bij het maken van hun eigen puzzels eerst 'droog' oefenen, of maak gebruik van de oefenmuziek. Dan presenteren als volgt: de leerlingen dansen door de zaal, stopt de muziek dan maken ze eerst hun eigen vorm, stopt de muziek voor de 2e keer dan maken ze samen hun eigen puzzel. Het beste kun je voor deze opdracht de groep in tweeën splitsen, zodat de leerlingen ook naar elkaar kunnen kijken. Tenslotte kun je de verschillende puzzels bespreken. Kun je de vormen nog herkennen in de puzzel?
- Met de hele groep één puzzel maken. Een vloerpuzzel is bijvoorbeeld een ideaal gegeven om samen te maken. Met de jongere leerlingen kun je een vloerpuzzel maken die in een lange rij op de grond ligt, elke leerling op zijn eigen manier. Met oudere leerlingen kan gewerkt worden aan een meer complexe eventueel driedimensionale vorm die eventueel aan het begin van de dans al vastgelegd is, zodat elk kind zijn plaats weet. Maar natuurlijk is het ook heel spannend om ter plekke de puzzel te zien ontstaan
- Bij het maken van een grote groeps-puzzel kun je de leerlingen ook indelen in nrs. 1, 2 en 3. Bij elke stop in de muziek gaan de nummers achtereenvolgens op hun plek staan. Zo ontstaat langzaam de puzzel.

